

Årsmelding 2016–2017

Speidertinget 2014 vedtok visjonen og langtidsmålene for årene 2015–2024. «Speidere vil ut», «Patruljen tar ansvar» og «Speiding når flere» har siden da vært utgangspunktet for viktige veivalg, tiltak og satsinger i forbundet. 2016 og 2017 har gitt enda mer innhold til de tre overskriftene, samtidig som vi har lagt grunnlaget for ytterligere forsterking i årene som kommer. Friluftsliv og samfunnsengasjement på speidervis er de viktigste stikkordene for aktiviteter og prosjekter på alle nivåer i forbundet.

Vi har fremdeles et godt stykke vei igjen før vi kan hevde at vi er den mest attraktive organisasjonen for barn og unge som vil ut i naturen, ut i samfunnet og ut i verden. Men vi har en periode bak oss hvor vi har oppnådd resultater vi drømte om – som 9 000 på speiderlandsleir under midnattssola i Bodø – og har tatt grunnleggende beslutninger for organisasjonen – som endring av speiderloven. De inspirerer til å fortsette å ha høye ambisjoner og å utvikle forbundet for fremtiden.

I årsmeldingen, som for første gang legges fram i digital versjon, ønsker vi å gi deg oversikt over aktiviteter, prioriteringer, strategiske valg og økonomi for perioden.

Nederst på siden finner du lenker til tre artikler. Den ene byr på tilbakeblikk på landsleiren, den andre gir innblikk i en viktig satsing i perioden, og den tredje handler om en av overskriftene i strategien vår, "Speiding når flere".

God lesning!

Speiderstyrets beretning

Norges speiderforbund har lagt bak seg en aktiv toårsperiode. Speiding var synlig over hele landet gjennom Nord 2017, et klart høydepunkt, med 9 000 speidere på verdens nordligste speiderlandsleir.

Foto: Thomas M. Andersen

Hver uke legges det ned flere tusen dugnadstimer blant ledere landet rundt for at barn og unge skal få oppleve speiding med fokus på gode verdier og trygge rammer.

Speiderstyret ønsker å takke alle som gjør en utrettelig innsats for å tilby unge mennesker utvikling og mestring gjennom speiding.

Speiderstyret er overbevist om at en motivert, støttende og inspirerende gruppeledelse er nøkkelen til suksess for arbeidet i speidergruppene. En aktiv og veldrevet førerpatrulje er gruppas mest effektive indremedisin. Et godt fungerende kretsstyre er en vesentlig ytre faktor for god gruppehelse.

Etter ønske fra kretsene har vi endret formatet på krets- og korpsledersamlingene til å bli en speiderpolitisk høringsinstans. Vi har utvidet deltakelsen på disse samlingene, slik at flere og, ikke minst, yngre medlemmer fra krets- og korpsstyrer deltar. Det er positivt for de demokratiske prosessene og for

utviklingen av forbundet vårt. Etter to år med ny strategisk plan har det vært viktig for Speiderstyret å få innspill fra kretsene til prioritering av de strategiske målene underveis på krets- og korpsledersamlingene.

Økt speiderfaglig og styrefaglig kompetanse

Den årlige ledertrenersamlingen er videreutviklet til å være nasjonal møteplass for å motivere og utvikle ledertrenere og ressurser i ulike kompetansenettverk. Det vil bidra til at speidere og ledere får tilgang til lederutdanning med samme kvalitet over hele landet. Det er lagt til rette for at frivillige og ansatte i nasjonalleddet får opplæring i styrekompetanse. Styrekompetanse gir bedre rolleforståelse og hever kvaliteten på styrearbeidet.

Fremtidens speiderforbund

For å holde lenger på dagens medlemmer og tiltrekke oss flere nye, må vi være attraktive for dem. Det innebærer at vi evner å endre oss. Vi har kartlagt sterke og svake sider i organisasjonen gjennom rapporten *Fremtidens speiderforbund*. Vi har startet arbeidet med å revitalisere og fornye Norges speiderforbund.

Visjon

I 2024 er Norges speiderforbund den mest attraktive organisasjonen for barn og unge som vil ut i naturen og verden. Hos oss opplever alle å få og ta ansvar gjennom patruljesystemet. Speideren er en relevant bevegelse som når flere. Våre speidere blir utfordret i møte med samfunnet, naturen og seg selv, og våger å flytte grenser.

Det er et overordnet mål at de strategiske satsningsområdene våre skal berøre den enkelte speider og speiderleder. Det klarer vi ikke uten at medlemmene engasjerer seg. Speiderstyret ønsker å takke organisasjonen for måten dere har tatt eierskap til de strategiske målene på.

Foto: Tove Arntzen

Speidere vil ut

Det handler om å utforske naturen og å lære det enkle friluftslivet, men også om å gjøre en forskjell i samfunnet og gjennom internasjonal speiding kjenne tilhørighet til den verdensomspennende speiderbevegelsen med mer enn 50 millioner medlemmer. Speidere er nysgjerrige og utforskende, de vil ut av komfortsonen og bli utfordret. Speidere vil ut i naturen og oppleve nye ting, ut i verden og møte andre mennesker. Gjennom solidariske aktiviteter som Speideraksjonen, kan vi lære noe om andre, samtidig som vi ser at vårt lille bidrag nytter. Speidere gjør verden bedre!

Å ville ut handler om å utvikle seg selv – alene og sammen med andre. Speidermetoden er det gode utgangspunktet for dette. Gjennom den får speiderne utvikle seg etter evne og innenfor trygge rammer tilpasset kunnskapsnivå, evner og erfaring.

Speidere vil ut 2016–2017:

LeirLØFT ble gjennomført med nesten 200 deltakere på landsleiområdet i Bodø høsten 2016.

Landsleiren er et vesentlig verktøy for å realisere ambisjonene i strategisk plan, både «Speidere vil ut», «Patruljen tar ansvar» og «Speiding når flere».

Under landsleiren Nord 2017 i Bodø var nesten 6 000 speidere og rovere på haik. Deltakerne valgte mellom ulike vanskelighetsgrader. Forberedelser til haiken, blant annet med gjennomføring av patruljehaik, var en av forhåndsoppgavene til leiren. Haiken er et godt eksempel på hvordan landsleiren bidrar til å heve både friluftslivskompetansen og evnen til å lede og å samarbeide blant medlemmer fra ti år og oppover.

Foto: Jeroen Schaaphok

Fordypningskurs i speiderfriluftsliv ble arrangert både i 2016 og 2017, med mål om å lære opp friluftslivsveiledere som har god kompetanse innen speiderfriluftsliv, og hvordan dette kan formidles videre.

Internasjonalt utvalg har startet opp arbeidet sitt i perioden og har jobbet med flere prosjekter. Veilederen *Med Troppen til utlandet* er revidert, og utvalget har også laget oversikt og kartfunksjon til nettsidene over speidersentre og speiderleire utenfor Norge. Mot slutten av 2017 gjennomførte forbundet en kampanje i sosiale medier initiert og laget av Internasjonalt utvalg for å promotere leirer i utlandet for norske grupper.

Det var stor norsk deltakelse (totalt 150 norske rovere, 103 av dem fra NSF) på **Roverway** i Frankrike i 2016.

Explorer Belt ble arrangert i Italia/San Marino i 2016, med 26 rovere fra NSF og KM, et godt antall deltakere.

Antall deltakere på interasjonale roverarrangementer

176

Antall norske deltakere påmeldt World Scout Jamboree 2019

594

Antall grupper som deltok i prosjektet
Oppdrag: Førerpatrolje

88

Sammen med KFUK-KFUM-speiderne (KM), i regi av Speidernes fellesorganisasjon, var forbundet **vertskap for Europakonferansen** (WOSM og WAGGS) med 500 deltakere i juni 2016. Konferansen ble avholdt på Oslofjord Convention Centre i Vestfold.

Foto: Bjarne Lohman Madsen

Forberedelsene til **World Scout Jamboree 2019** i USA er i full gang. Det er totalt nesten 600 påmeldte fra begge forbund, inkludert kontingent- og troppsledelse og dem som skal være en del av leirens International Service Team.

Kommunikasjonsnettverket ble etablert i kjølvannet av landsleiren Nord 2017. Mandat og styringsgruppe kom på plass i slutten av 2017. Nettverket samler forbundets frivillige kommunikasjonskompetanse og gir den et løft gjennom flere årlige samlinger og oppdrag. (hører hjemme på speiding når flere)

Speideraksjonen er vår største god tørn i løpet av året. Den engasjerer tusenvis av speidere i alle aldre. I tillegg til å gjøre noe aktivt for å hjelpe andre langt borte, er det å lære om hvordan mennesker på flukt har det, et viktig formål. De innsamlede midlene går til hovedfokusland som Flyktninghjelpen arbeider i, samt til NSFs egne bistandsprosjekter knyttet til speideraktivitet, for tiden i Liberia.

Foto: Sætre speidergruppe

I 2016 var målet for aksjonen å bidra til skolegang for syriske barn og ungdommer som har flyktet fra borgerkrigen til nabolandet Libanon. Speiderne samlet inn kr 1 420 000.

I 2017 var det unge flyktninger i Uganda fra bl.a. Sør-Sudan og ugandiske ungdommer som fikk støtte til utdanning. Speiderne samlet inn kr 1 135 000.

Innsamlede midler til Speideraksjonen

Intensjonsavtale for samarbeid med Vitensenterforeningen ble inngått i perioden.

Foto: Trond Anders Nordby

Patruljen tar ansvar

Dette handler om å skape forståelse for patruljesystemet på alle nivåer i organisasjonen. Et viktig mål er at alle grupper skal ha et godt patruljearbeid og en aktiv førerpatrulje. «Patruljesystemet er ikke ett system å drive speiding etter, det er det eneste systemet», skrev Baden-Powell i sin rapport etter Brownsea Island-leiren i 1907. Dette er like aktuelt nå, 111 år etter.

For å nå målet, er det behov for gode verktøy og bevissthet rundt betydningen av god patruljedrift.

Gjennom å være i en patrulje, lærer speidere seg å ta vare på hverandre og å ta ansvar for fellesskapet. I patruljen utvikler de seg personlig, opplever medbestemmelse og lærer å lede og bli ledet. Speidere som

sammen får prøve seg uten voksne ledere på møter og turer, lærer seg å mestre ulike utfordringer. Det er rom for å prøve og feile uten mye voksen innblanding. Slik får de verdifulle erfaringer, og opplever progresjon i kunnskap og ferdigheter.

Også førerpatruljen, roverlaget, gruppestyret, kretsstyret, Speiderstyret og ulike prosjektgrupper skal også fungere som patruljer. Det er samarbeids- og ansvarstrening i patruljen som gjør oss til dyktige problemløsere, uansett hvor i organisasjonen vi er.

Selv om vi har høye ambisjoner for å tilby barn og unge «voksenfrie» arenaer, er speiderlederne våre grunnpilaren i arbeidet vårt med barn og unge. Engasjerte og interesserte ledere som kjenner seg trygge i rollen sin, som forstår verdien av patruljearbeidet og som kjenner speiderne sine godt, gir dem ansvar, tillit og det spillerommet de trenger.

Patruljen tar ansvar 2016–2017:

Oppdrag: Førerpatruljen. Målene for dette prosjektet er at flere tropper bruker patruljesystemet som arbeidsmetode og førerpatruljen som verktøy, samt at speiderens muligheter for medbestemmelse og for å ta ansvar blir styrket. Det er utviklet prosjektforslag, maler og verktøy som støtter opp om dette. *Oppdrag: Førerpatruljen* gir praktisk trening i ledelse, samarbeid og planlegging for både speidere, rovere og ledere. Den første puljen førerpatruljer gjennomførte *Oppdrag: Førerpatruljen* fra høsten 2016 til sommeren 2017. I alt har så langt førerpatruljer fra 88 grupper deltatt i *Oppdrag: Førerpatruljen*.

Trygge og inkluderende møter. Emnekurs er laget, godkjent og testet ut på landsleiren og på PatruljeLØFT høsten 2017. Komite speiding har vedtatt at *Trygge møter* som tema skal legges til i Lederstart. Temaer fra *Trygge møter* er tatt inn flere steder i grunntreningen. Informasjon om *Trygge møter* er tilgjengelig på speiding.no. Materiell til ledere og speidere er påbegynt, og det er etablert et høringsnettverk for materialet som utarbeides.

Landsleiren i Bodø, inkludert forhåndsoppgavene for speidere og rovere, fokuserte på patruljearbeidet. Bruk av patruljesystemet var fundamentet for programaktivitetene på leiren.

Foto: CF Salicath

Patruljen i samfunnet: Prosjektmerket "Vi gjør verden bedre!" og ble utviklet mot slutten av 2017, sammen med et aktivitetshefte som skal bidra til å motivere patruljene til å starte egne prosjekter og aktiviteter til nytte for andre. I tillegg ble det planlagt aktivitetsopplegg for alle aldersgrupper til bruk gjennom hele 2018. Opplegget er et lavterskeltilbud til grupper som ikke er så vant til å utvikle egne prosjekter.

Oppdatert speiderprogram: I 2016 vedtok Komité speiding å endre navn fra "treningsprogram" til "speiderprogram", samt enkelte andre endringer og forenklinger i begreper knyttet til speiderprogrammet. Begrunnelsen er at sammenhengene i programmet skal være enklere å forstå.

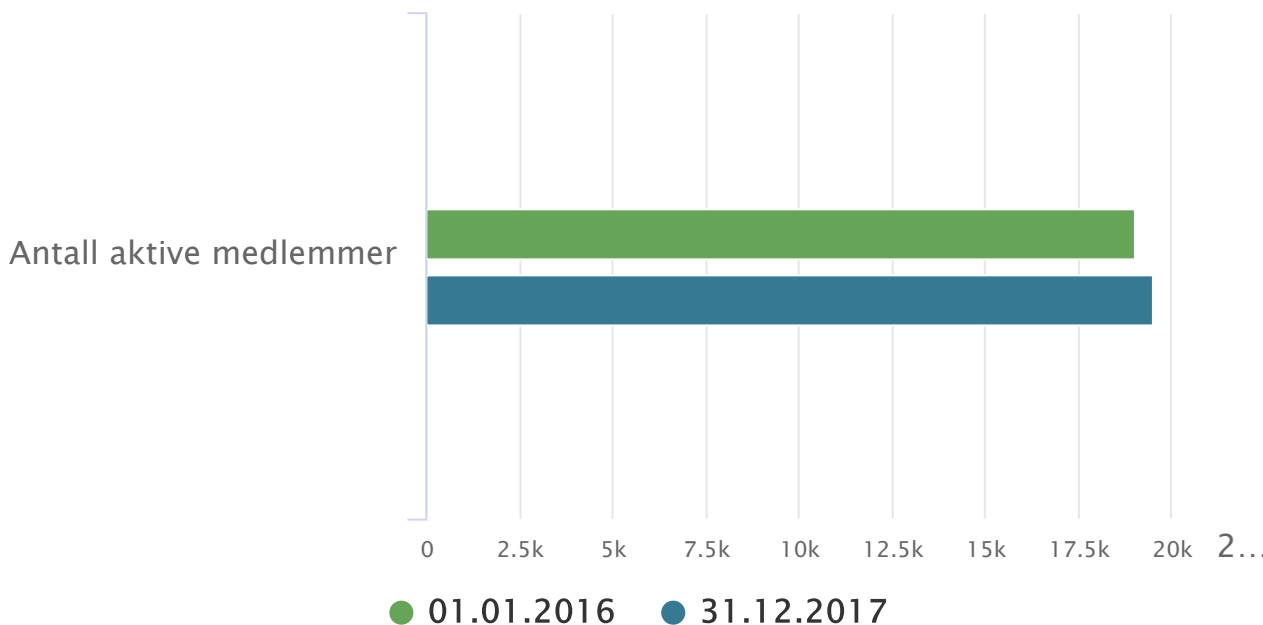
I 2017 ble målhierarkiet og -formuleringene i speiderprogrammet gjennomgått og oppdatert av Komité speiding. Som et resultat av dette ble også lederveiledningene oppdatert.

Fornøyde barn på friluftsskole hos speiderne på Oppdal. Foto: Oppdal 2 pionerene speidergruppe.

Speiding når flere

Hvert år begynner flere tusen barn i speideren, de fleste som småspeidere. Vi vil ha med enda flere, og har som ambisjon at flest mulig av dem fortsetter og gjennom flokk, tropp og roverlag. Vi har en bredde i aktivitetene og en kompetanse som samfunnet etterspør, og dette vil vi dele med flere! Vi skal være en inkluderende organisasjon uten innbytterbenk. Det betyr at vi tiltrekker oss medlemmer med ulike bakgrunn og forutsetninger, og gir barn, unge og voksne et godt speidertilbud der de bor. I speideren får medlemmene erfaringer de kan bruke på andre områder og i andre faser av livet.

Aktive medlemmer i perioden 01.01.2016 til 31.12.2017

Speidingen skal gjøre en forskjell. Derfor skal ledere i større grad kunne delta på kurs og få nyttige og utfordrende erfaringer som gjør det enda mer givende å være leder. På alle våre kurs kan ledere komme sammen, søke ny inspirasjon og få luft under vingene. Tydeliggjøring av lederrollen og et større fokus på fellesskapet blant lederne skal bidra til at flere får lyst til å bli ledere – og å fortsette som ledere.

En organisasjon av kompetente speidere og ledere er en attraktiv samarbeidspartner, både i lokalsamfunnet og på nasjonalt plan, og dette vil gjøre oss synlige i samfunnet. Gjennom samarbeid i lokalmiljøer, med andre organisasjoner og internasjonalt, kan vi gjøre en forskjell for enda flere. Dette gjør oss til en aktuell og anerkjent samfunnsaktør. Summen av alt dette bidrar til at speiding når flere.

Speiding når flere 2016–2017:

Nye nettsider

Det er hensiktsmessig å skille mellom informasjon til medlemmer og til ikke-medlemmer. Derfor ble blispeider.no lansert i 2016. Den henvender seg til potensielle medlemmer og deres foreldre. Ny speiding.no, inkludert ny versjon av Speiderbasen, ble lansert i 2017. Målgruppen er egne medlemmer, både speidere, rovere og ledere.

Speidervenn

Muligheten for enkelt å gi pengegaver øremerket lokalt/nasjonalt speiderarbeid ble lansert våren 2017. Målet med giverordningen er inntekter og økt synlighet, først og fremst for speidergruppene. Nettside, plakater, brosjyrer og bannere kommuniserer muligheten for å støtte gruppene (fast giver eller engangsbeløp) til potensielle givere, både privatpersoner og virksomheter. Et fåtall speidergrupper tok i bruk muligheten i løpet av 2017.

Barnas Camp Villmark ble arrangert som en del av fritidsmessen Camp Villmark i Lillestrøm for første gang våren 2017. Romerike krets hadde prosjektledelsen, med støtte fra flere nabokretser, fra St. Georgs Gildene, Speider-sport, Rovernes beredskapsgrupper og forbundskontoret. Barnas Camp Villmark flyttet smakebiter fra speidingen, inkludert kanopadling, inn i messehallen, og var et godt aktivitetstilbud til barn og ungdommer som besøkte messen. En suksess for både speideren, spesielt når det gjelder synlighet, og for messearrangøren!

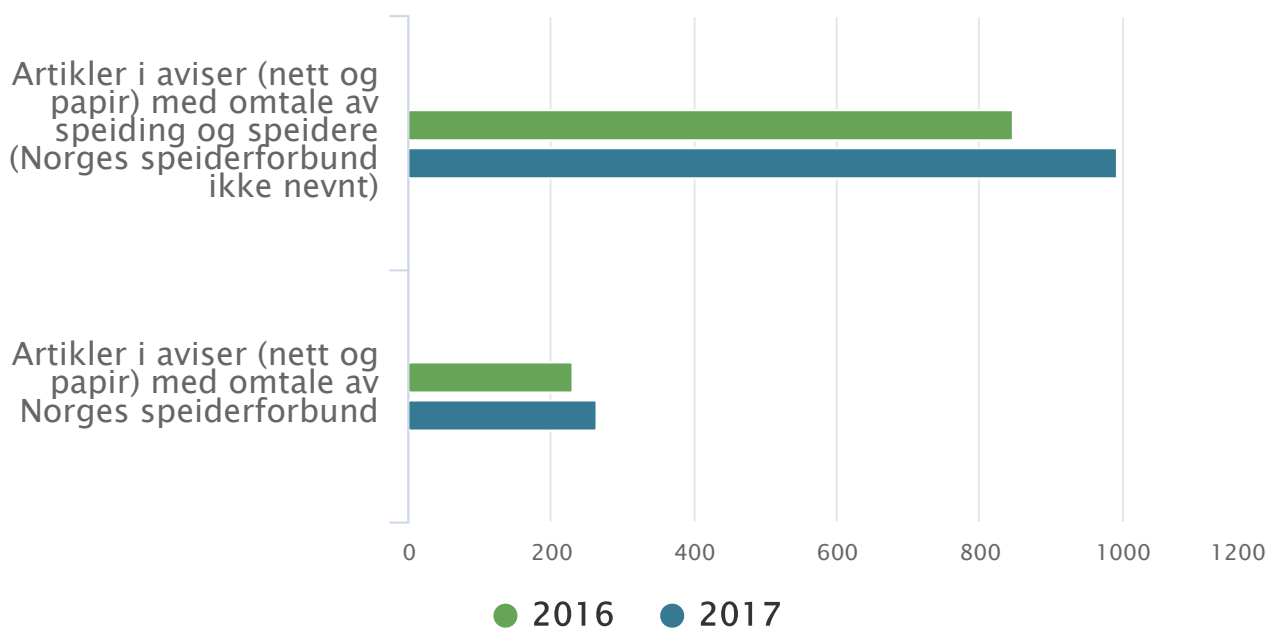
Fra Barnas Camp Villmark. Foto: Asbjørn Hove.

Nøkkeltall synlighet

Sosiale medier i 2017

- Antall følgere per 31.12.2017: **8 778**
- En vekst på **1039** i løpet av året (7 739 følgere 01.01.2017)

Synlighet i media

Friluftsskole i speiderregi er arrangert flere steder. I 2016 ble 10 pilotprosjekter av typen Friluftsskole med totalt 250 barn gjennomført i regi av Norges speiderforbund. Deltakerne fikk oppleve enkelt friluftsliv på speidervis. I 2017 ble det arrangert 14 Friluftsskoler med til sammen 279 deltakere.

Friluftsskolen i speiderregi har nådd barn og unge som ikke er speidere. En ambisjon har vært å rekruttere unge prosjektledere og veiledere. I 2017 var tre av prosjektlederne og samtlige veiledere og assistenter under 25 år. Arrangørgruppene melder om at denne formen for anerkjennelse, altså ved å tilby arbeid som handler om veiledning i friluftsliv til ikke-speidere, har virket motiverende og positivt når det gjelder det frivillige engasjementet i speidergruppene. Arrangørene har også meldt tilbake at Friluftsskolen fungerer som en rekrutteringsarena til speidergruppene.

Unge ledere med ansvar for Friluftsskolen. Foto: Oppdal 2 Pionerene speidergruppe.

Filmer om enkelt friluftsliv Seks filmer om enkelt friluftsliv er produsert av og for speidere i troppsalder (og andre). Filmene er laget av Norges speiderforbund i samarbeid med Se og Lær, og med støtte fra Miljødirektoratet.

PatruljeLØFT ble arrangert på Midtsandtangen høsten 2017 med fokus på patruljen, og speidere i vandreralder kunne også delta.

Andre milepæler fra perioden:

Ny speiderlov for Norges speiderforbund ble vedtatt våren 2016 av representantskapet i Speidernes fellesorganisasjon. Dette skjedde etter en grundig prosess som inkluderte både speidere og ledere. Det lyktes ikke å komme fram til én felles lov for begge forbund.

For NSF's del var det bare paragraf 1 som ble endret fra «En speider er åpen for Gud og hans ord» til «En speider søker sin tro og respekterer andres». De øvrige ni paragrafene forble uendret.

Det har også blitt gjort et solid arbeid knyttet til Norges speiderforbunds grunnregler i perioden, inkludert diskusjoner og høringer. En arbeidsgruppe oppnevnt av Speiderstyret har jobbet med dette. Resultatet var en anbefaling til nytt speiderløfte og nye grunnregler som ble lagt fram i 2016. Målet er å sikre en innbyrdes sammenheng mellom de ulike paragrafene i grunnreglene, som gir en mer tidsriktig tekst, og en formålsparagraf og et speiderløfte som gjenspeiler organisasjonens verdigrunnlag. Dessuten skal Norges speiderforbund være en åpen og inkluderende organisasjon som har rom for alle.

Ny generalsekretær: I perioden har Speiderstyret ansatt en ny generalsekretær for Norges speiderforbund, Knut Harald Ulland, for fem år. Et av hans oppdrag er å bistå styret i arbeidet med ny organisasjonsstruktur. Dette er ikke gjort i en håndvending, men det er gjort et grundig forarbeid som ble lagt fram våren 2016 av en oppnevnt arbeidsgruppe, og som er utgangspunkt for omstruktureringen.

Speidersjef May-Britt Roald og generalsekreter Knut Harald Ulland. Foto: Kirvil Kaasa.

Elektronisk innlevering av årsrapportskjemaer for grupper ble klart mot slutten av 2017 og skal brukes første gang for aktivitetsåret 2017, det vil si i 2018. Digitaliseringen av denne prosessen betyr forenkling av gruppeadministrasjonen.

Økonomi

For Speiderstyret har det vært et overordnet mål å sikre driften av Norges speiderforbund uten å bruke av egenkapitalen. Vi har hatt god kontroll med inntekter og kostnader, opp mot budsjettene.

Sikringsfondet har vist en positiv utvikling i perioden. God drift av Speider-sport har gitt høyere royalté enn forventet i perioden. Forbundet har en solid egenkapital som gir mulighet for å drive mye god speiding også i tiden som kommer.

Hva er strategiske midler brukt til?

2016

- Arbeidsgruppe revisjon grunnregler: **kr 25 000**
- Arbeidsgruppe revisjon organisasjonsstruktur: **kr 25 000**
- Reisestøtte til roverarrangementer: **kr 10 000**
- Drift av Komite speiding (inkl. underliggende nettverk): **kr 200 000**
- Ledertrener- og nettverkssamling: **kr 40 000**
- Flaggheising på ungdoms-OL på Lillehammer (bekledning/utstyr til speidere): **kr 50 000**
- Samarbeid med Vitensenterforeningen: **kr 30 000**

2017

- Lansering av Speidervenn.no: **kr 125 000**
- Barnas Camp Villmark: **kr 75 000**

Se forøvrig regnskap med tilhørende noter for perioden.

FORBUNDSKONTORET

Forbundskontoret er Norges speiderforbunds sekretariat, og holder til i St. Olavs gate 25 i Oslo. Forbundskontoret koordinerer og ivaretar den daglige driften, støtter speidergrupper, kretser og korps, nasjonale styrever og komiteer, arbeidsgrupper og prosjektgrupper i deres oppgaver, og bidrar med erfaringsoverføring og faglig kunnskap i planleggingen og gjennomføringen av arrangementer og prosjekter. I 2016 og 2017 hadde også forbundskontoret en aktiv og sentral rolle i planleggingen og gjennomføringen av speiderlandsleiren Nord 2017.

Det har i perioden vært 8,8 faste årsverk på kontoret, fordelt på 9 stillinger, samt to vikariater pga. foreldrepermisjon og tre prosjektstillinger. Jens Morsø var generalsekretær til og med januar 2017. Knut Harald Ulland tiltrådte i åremålsstillingen 1. april 2017.

EIENDOMMER

Eiendomsstyrets ansvarsområde er å sørge for utvikling og god forvaltning av forbundets eiendommer. For hver eiendom er et driftsstyre oppnevnt. Driftsstyrene har ansvar både for vedlikehold og mindre oppgraderinger, og utvikling av aktiviteter i tilknytning til eiendommene. Det er også mulig for alle som vil bidra å bli med på dugnader på Tredalen og Solstølen.

Forbundskontoret står for utleie av Tredalen, Solstølen og S/S Havbraatt gjennom eget bookingsystem.

Eiendommene er godt besøkt. På Tredalen leirsted er det generelt arbeidet med uteområder som hvert år får en høyere standard. Reguleringsplanen for Tredalen er nå endelig vedtatt av Hvaler kommune og gir oss mulighet til å utvikle stedet videre. Tredalen er mye brukt både til leirer og mindre arrangementer. I perioden er leieinntektene vært relativt stabile, men påvirkes noe i et landsleirår (lavere).

På fjellhytta Solstølen er det bra aktivitet og god utleie i vintersesongen. Det er stort potensiale til utleie/bruk på sommer og høst. Det er satt i gang arbeid med å legge inn vann og kloakk. Inntektene er relativt stabile.

S/S Havbraatt har vært brukt til åpne tokt og utleie, med og uten skipper og belegget har vært godt. Skuta har blitt godt ivaretatt og hatt sin hjemmehavn i Kristiansand. S/S Havbraatt ledet toktet til Nord 2017 og ble liggende i Bodø for bruk i denne landsdelen resten av sesongen. Inntektene er noe redusert i perioden.

Eiendommene Dronningen i Akershus er forsøkt solgt uten hell. Bygningen var i så dårlig forfatning at denne nå er revet. Reguleringsplanen gir muligheter for å bygge ny hytta om ønskelig. Stornes i Aust-Agder er solgt i perioden. Renså i Troms skal avhendes. Renså er i god stand, og brukes av kretsens lokale speidergrupper. Leikvinjar i Buskerud er forvaltet gjennom en langtidsleieavtale med Nedre Buskerud krets frem til juni 2019.

Eiendomsstyret 2016–2017:

- Erik Bodahl-Johansen (leder)
- Per Espen Larsen
- Gunnar Stromness-Andresen
- Erlend Wegger

SPEIDER-SPORT AS

Speider-sport AS har siden driften ble tatt inn i eget hus i 2013 hatt økende omsetning, og er nå godt etablert som en effektiv nettbutikk med speiderartikler og aktuelt utstyr for friluftsliv.

Butikken markedsfører produkter og tjenester i hovedsak gjennom en nær og personlig tone i sosiale medier, gjennom egen produktkatalog og gjennom økende samarbeid med markante aktører i bransjen. Butikken er representert på større arrangementer som landsleir og NM i speiding.

Fra landsleiren Nord 2017. Foto: Iver Gjendem.

Speider-sport har i perioden hatt to ansatte, i tillegg til at selskapet benytter ekstrahjelp i travle perioder. Ved inngangen til 2016 tok butikken initiativet til Speider-sport fondet som bidrar med utstyr til speidere som ikke har så mye å rutte med. Fondet er per utgangen av 2017 ca. 0,1 mill.

Omsetningen i 2016 var på 12,8 millioner og i 2017 på 20,1 millioner. Speider-sport AS ga et direkte tilskudd til Norges speiderforbund på ca. 1 million i 2016 og ca. 1,7 millioner i 2017. I tillegg ble selskapets egenkapital styrket med ca. 1,2 millioner i perioden, slik at egenkapitalen utgjør ca. 4,1 millioner per 31.12.2017. Selskapet forventes å gi betydelige tilskudd til NSF også i årene som kommer.

Ansatte i Speider-sport AS:

- Svein Otto Aure (daglig leder)
- Iver Gjendem (markedssjef)

Speider-sports styre 2016–2017:

- Karen Johanne Strømstad (leder)
- Karl-Erik Onstad
- Evy Blom Kalstø
- Heidi Ryen

ROLLER PÅ FORBUNDSNIVÅ

SPEIDERSTYRET ETTER SPEIDERTINGET 2016:

- May-Britt Roald (speidersjef)
- Karl-Erik Onstad (visespeidersjef)
- Tone Ødegaard
- Steinar Klokk
- Andy Hyde
- Mats Brunsvik
- Christina Eide

FRAM TIL OG MED SPEIDERTINGET 2016:

- May-Britt Roald (speidersjef)
- Karl-Erik Onstad (visespeidersjef)
- Tone Ødegaard
- Hanne Mette Lundberg
- Vidar Nyløkken Hagen
- Mats Brunsvik
- Thea Hilding

KOMITÉ SPEIDING

- Dag Erling Austvik (leder)
- Terje Myhr (til høsten 2016)
- Bjørn Erik Hjellset
- Lena Frantzen
- Andreas Eikrem Bjørndalen
- Ingvild Djupvik
- Roald Arnet Amundsen (til høsten 2017)
- Susanne Grønner (fra 2017)
- Martin Olaisen

EIENDOMSSTYRET:

- Erik Bodahl-Johansen
- Erlend Wegger
- Per Espen Larsen
- Gunnar Stromness-Andresen

RESSURSGRUPPEN MOT SEKSUELL TRAKASSERING, OVERGREP OG VOLD (oppløst januar 2017):

- Inger Lise Bergin Hansen
- Anne Bagge-Skarheim
- Eirik Rosø
- Gry Walderhaug Grimsrud

LOVUTVALGET

- Børre Gunnerud (leder)
- Alf Johan Knag
- Christen Andreas Larsen (t.o.m. 2016)

ØKONOMIUTVALGET

- Peik Næsje
- Håvard Austvik
- Kåre Lindemann

INTERNASJONALT UTVALG

- Eirik Ulltang Birkeland (leder)
- Anne Margrete Himle
- Hans Jacob Sandberg (t.o.m. 2016)
- Håvard Djupvik
- Lasse Løvgren (fra 2017)
- Andreas Nornes (fra 201

ARBEIDSGRUPPE REVISJON

GRUNNREGLER:

- John Øyvind Livden (leder)
- Andy Hyde
- Glenn Austegard
- Hilde Merete Aure
- Hogne Skistad Nordvik
- Per Vinje
- Priska Helene Hiller
- Siv Christine Bjørang Jørstad

ARBEIDSGRUPPE ORGANISASJONSSTRUKTUR:

- Stian Sigurd Seland (leder)
- Hanne Birte Hulløen
- Ivar Anton Nøttestad

- Marcus Gjermundshaug
- Steinar Klokk
- Ingrid Stene
- Berit Roll Elgsaas

FORBUNDSKONTORET

- Jens Morsø (generalsekretær t.o.m. 31.1.2017)
- Knut Harald Ulland (generalsekretær f.o.m. 1.4.2017)
- Brede Udahl
- Bodil Tærud Day
- Line Aas Mjøster (f.o.m. november 2017)
- Kirvil Kaasa
- Birgit H. Torsæter
- Bendik Fjeldstad
- Ingrid Stene (permisjon f.o.m. mai 2017)
- Gro Strømsheim (t.o.m. august 2016)
- Ksenia Sazonova
- Tom Lantz
- Cecilie Fongen Bjørnstad (vikariat f.o.m. august 2016)
- Erling Huseby (f.o.m. oktober 2017)
- Venusia Vinciguerra (permisjon f.o.m. august 2016)
- Jørgen Herluf Moland (t.o.m. 2016)
- Asbjørn Hove (t.o.m. 2017)

NETTVERK

Nettverk for friluftsliv:

- Martin Olaisen (leder frem til sommer 2016)
- Erling Huseby (leder fra sommer 2016)

Nettverk for sjøspeiding:

- Sverre Kjetil Lima

Nettverk for radiospeiding:

- Lars Petter Østrem (leder til mars 2016)
- Nils Beisland (leder fra sommer 2016)

Nettverk for kommunikasjon:

- Birgitte Heneide

LANDSLEIRKOMITEEN

- Peer-Johan Ødegaard (leirsjef)
- Kurt Vidar Gundersen (viseleirsjef)
- Øyvind Pedersen
- Birgitte Heneide
- Erik Bodahl-Johansen
- Andy Hyde
- Oda Emilie Larsen
- Truls Alsnes
- Morten Qvenild Andersen
- Aylin Kaya Gustavsen
- Are Severin Ingulfsvann

Foto: Thomas M. Andersen.

Ansvar i ung alder

Vi er stolte av alt vi har fått til de to siste årene. Norges speiderforbund har fått vist frem hva vi er gode til. Gjennom flere arrangementer og prosjekter har vi lagt vekt på å øke deltakelsen i det enkle friluftslivet, blant både speidere, ledere og ikke-speidere. En undersøkelse vi gjennomførte blant gruppene i 2015 viste

at halvparten av gruppene ikke sender speiderne sine på patruljetur. Å gjøre flere speidere, ledere og foreldre trygge på at speidere mellom 10 og 16 år drar på turer med patruljen og uten voksne ledere, er et av de viktigste virkemidlene for å nå visjonen vår, men også en vesentlig brikke i samfunnsoppdraget vårt.

Å hjelpe unge mennesker til å forstå verden rundt seg og motivere dem til å engasjere seg i aktuelle problemstillinger, er en annen og viktig side av speiderarbeidet. Det er blitt enda tydeligere de siste årene, blant annet på grunn av økt polarisering i politikk og samfunnsdebatt, «fake news», større fokus på fysiske og mentale helseutfordringer, også blant barn og unge, og stadig mer synlige klimautfordringer. Speiderarbeidet er minst like aktuelt nå som tidligere, og det vil det fortsette å være! Vi har ressursene, verktøyene og kompetansen som skal til, og må forvalte dem på best mulig måte!

Speiderstyret 2016–2017

- May Britt Roald (speidersjef)
- Karl-Erik Onstad (visespeidersjef)
- Mats Brunsvik
- Christina Eide
- Andy Hyde
- Steinar Klokk
- Tone Ødegaard

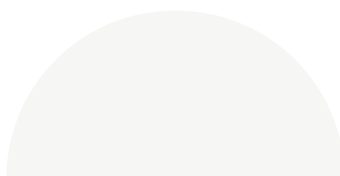
Andre nøkkeltall

Her gir vi deg andre nøkkeltall fra årene 2016 og 2017 på ett blikk.

Frifond

Speidergruppene kan søke om Frifond-tilskudd til både utstyr og aktiviteter. Nye grupper kan søke om støtte til oppstart gjennom Frifond.

Frifond-midler til grupper

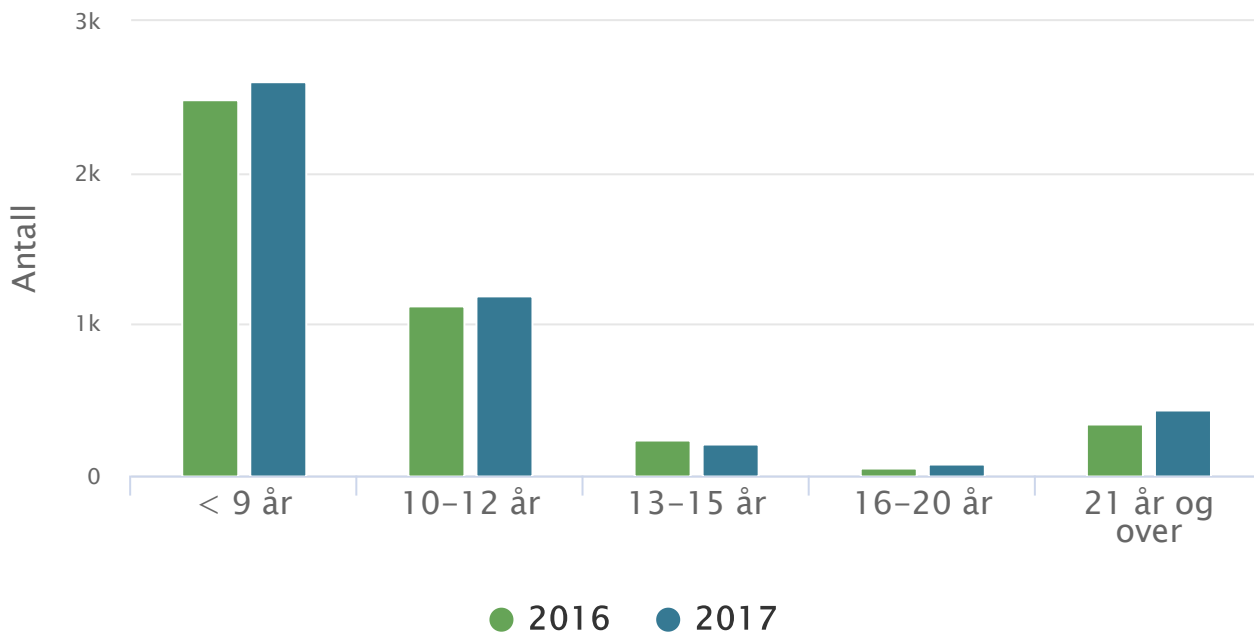

3 182 776Totalt beløp utdelt til **136** grupper i 2016
3 306 856Totalt beløp utdelt til **142** grupper i 2017

Nye medlemmer

Ikke uventet begynner det fleste medlemmene våre som småspeidere (og bevere), men også tilfanget blant nye medlemmer i troppsalder er vesentlig.

Nye medlemmer i 2016 og i 2017

Gruppeutvikling

Antall grupper har gått noe ned i perioden 2016–2017, selv om Antall aktive medlemmer økte med ca. 2,4 % i samme tidsrom (se mer i Speiderstyrets beretning).

Nye grupper/nedleggelse i 2016-2017

- 4 nye speidergrupper ble startet i perioden.
- 12 grupper ble lagt «sovende» (ingen medlemmer, men ikke lagt ned).
- 6 grupper ble lagt ned.

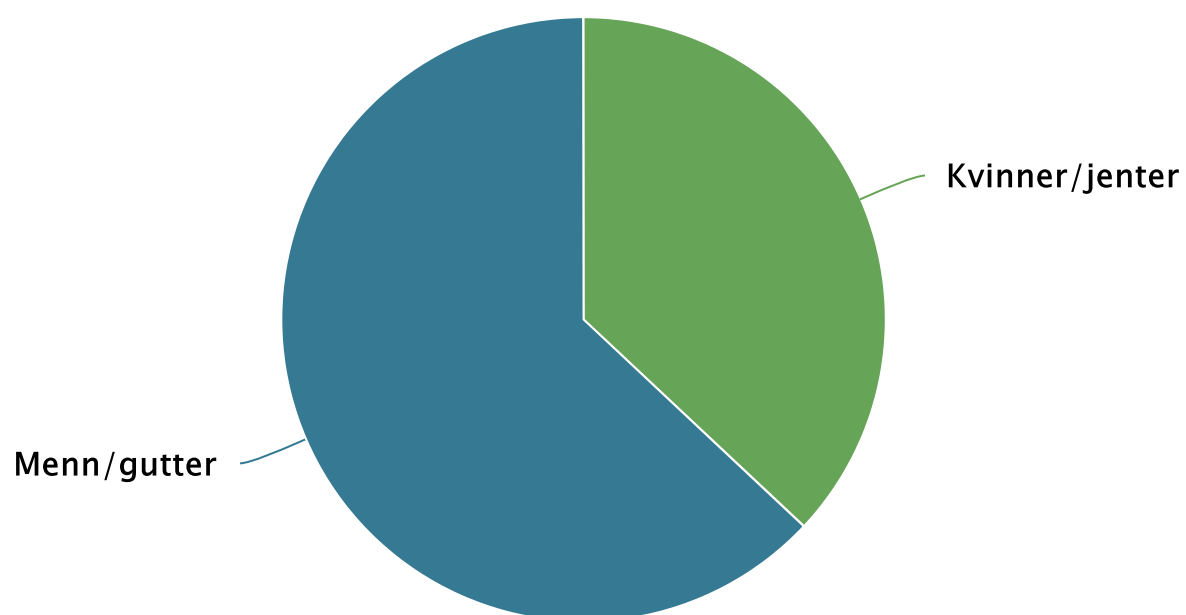
Aktive grupper 2016 og 2017

- Antall grupper med minst ett betalende medlem under 26 år per 31.12.2016: **387**
- Antall grupper med minst ett betalende medlem under 26 år per 31.12.2017: **381**

Kjønnsfordeling mellom medlemmene

Rundt to tredjedeler av alle medlemmene våre er gutter/menn. Det er små variasjoner mellom de ulike aldersgruppene, men fordelingen er noe jevnere blant medlemmer over 26 år.

Medlemmer fordelt på kjønn

Kjønnsfordeling mellom ledere

Menn

58%

Kvinner

42%

Medlemskapets lengde

Hvert år får vi mange nye medlemmer, men så å si like mange slutter. Gjennomsnittlig lengde på medlemskapet blant medlemmer under 26 år er tre år. For medlemmer over 26 år er gjennomsnittet ti år.

Gjennomsnittlig lengde på medlemskap

Over 26 år

Under 26 år

Utmerkelser

Her er oversikt over utmerkelser utdelt i perioden:

Speidersjefens topputmerkelse

12 | 17

Stifinnere

14 | 26

Vandrere

1 | 6

Rovere

Øvrige utmerkelser

Sølvulven 2016 - 1

24 | 66

Æreskniver

14 | 14

Hederstegn

0 | 1

Hederstegn for
ikke-medlemmer

● 2016 ● 2017

Driftsregnskap 2016

	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2016
Salgsinntekter, pliktige	950	260
Medlemskontingenter	6 620	6 000
Medlemsinntekter	1 938	0
Grunnstøtte, drift	3 324	2 700
Off. tilskudd / refusjoner	5 009	1 330
Leieinntekter	664	330
Andre driftsinntekter	1 983	430
Sum inntekter	20 488	11 050
Utgifter		
Lønnskostnader	6 823	5 350
Kostnader lokaler	1 532	1 390
Annen driftskostnad	5 147	2 890
Reise- og oppholdskostnader	2 737	420
Forsikringer	565	480
Markedsføring/medlemskap/gaver	3 143	740
Finansinntekter og -kostnader	-29	-220
Sum utgifter	19 918	11 050
Sum resultat	570	0

	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2016
Spesielle tiltak / investeringer		
Avskrivninger	522	530
Avskrivninger eiendommer	215	
Strategiske tiltak		500
Strategiske tiltak, regionalt		500
Økning verdipapirer	1 346	
Sum resultat inkl. spes. tiltak/invest.	1 179	-1 530

Oslo, 13 / 5 - 2017

May - Britt Roald
May-Britt Præsttun Roald
styreleder

Karl Erik Ønstad
Karl Erik Ønstad
nestleder

Tone Ødegaard
Tone Ødegaard
styremedlem

Mats Brunsvik
Mats Brunsvik
styremedlem

Steinar Klokk
Steinar Klokk
styremedlem

Christina Eide
Christina Eide
styremedlem

Kommentarer til regnskapet for 2016

Aktivitetsregnskapet for 2016 viser et resultat på kr 1 178 890. I resultatet ligger en verdiøkning på verdipapirer med kr 1 345 889. Holdes økningen på verdipapirene utenfor, viser regnskapet et resultat på kr -166 999.

Driftsresultatet etter avskrivninger, som er på kr 736 460, er kr 569 461. Driftsbudsjettet for 2016 var satt opp med inntekter lik kostnader, når avskrivningene holdes utenfor.

Det ble i 2016 innbetalt kr 6 619 600 i medlemskontingenter, kr 619 600 over budsjett. Det var flere betalende medlemmer enn det var budsjettet med.

Speider-sport AS betalte kr 950 000 i royalty i 2016, budsjettet med 260 000 kr.

Vi ble tildelt kr 3 408 964 i Nasjonal og internasjonal grunnstøtte, mot budsjettet kr 2 750 000, mens vi fikk kr 1 718 551 i momskompensasjon, som er kr 918 551 høyere enn budsjettet. Økningen i momskompensasjon skyldes i all hovedsak jamboreen i Japan i 2015 (kr 816 307).

Speidergrupper og kretser fikk totalt kr 2 764 640 i momskompensasjon, fordelt med kr 2 034 058 til gruppene og kr 730 582 til kretsene.

Inntekstpostene «Medlemsinntekter» og «Offentlige tilskudd/refusjoner» er deltakeravgifter og tilskudd som ikke var lagt inn i budsjettet, blant annet Friluftsskolen med kr 810 000, Speidernes beredskapstelefon (09123) med kr 620 000 (i summen inngår støtte til innkjøp av nødnettutstyr på kr 420 000) og Norad-midler til Liberiaprojektet med kr 540 000. Postene inneholder også tilskudd til arrangementer som Løft, NM i speiding, diverse friluftskurs og roverarrangementer fra Norsk Friluftsliv (videreformidlet fra Miljødirektoratet og Kunnskapsdepartementet) og Studieforbundet natur og miljø.

Utgiftene til de samme arrangementene finnes hovedsakelig under utgiftspostene «Lønnskostnad», «Annen driftskostnad», «Reise/opphold» og «Markedsføring/Medlemskap/Gaver». De største enkeltaktivitetene i 2016 var NM i speiding, Løft og friluftsskolene.

Innsamlede midler til Speideraksjonen 2016 var på kr 1 482 000 og ligger i posten «Andre driftsinntekter». Motposten (overføring til Flyktninghjelpen) er ført under «Markedsføring/Medlemskap/Gaver».

Lokalleie (inkl. felleskostnader) for forbundskontoret i St. Olavsgate 25 var i 2016 på kr 1 408 480, mot budsjettet kr 1 390 000. Fremleie av kontorer til Frivillighet Norge, Oslospeiderne, St. Georgs Gildene og Interhost AS ga inntekter på kr 336 879 i 2016.

Lønnskostnaden (inkludert arbeidsgiveravgift, feriepenger, pensjon etc.) er på kr 6 249 938. I tillegg kommer lønnskostnader til Friluftsskolen på kr 573 191. Det var budsjettet med kr 5 350 000. Avviket mellom kostnader og budsjett skyldes blant annet ansettelse av partneransvarlig.

Avskrivninger totalt unntatt for eiendommer, er på kr 521 777. Dette fordeler seg på medlemssystemet kr 421 177, kontormaskiner etc. kr 72 600, nettsideløsning for grupper/kretser kr 27 000. Dette var budsjettert med kr 530 000.

Avskrivning for eiendommene var i 2016 på totalt kr 214 683 og fordeler seg med kr 94 108 på

Tredalen, kr 13 375 på Solstølen, kr 6700 på Renså, kr 70 500 på Havbraatt og kr 30 000 på bookingsystemet.

Det ble for 2016 budsjettert med kr 500 000 i strategiske midlene for Speiderstyret og kr 500 000 i strategiske midler til kretser. Speiderstyret har disponert kr 380 000 til syv ulike strategiske tiltak (Arbeidsgruppe revisjon grunnregler og Arbeidsgruppe organisasjonsstruktur med kr 25 000 hver, reisestøtte til roverarrangementer med kr 10 000, drift av Komite speiding med underliggende nettverk med kr 200 000, ledertrener- og nettverkssamling med kr 40 000, utstyr i forbindelse med flaggheising på ungdoms-OL på Lillehammer med kr 50 000 og samarbeid med Vitensenterforeningen med kr 30 000.) Det ble tildelt kr 366 000 i strategiske midler til kretser etter søknad.

Aktivitetsregnskap 2016

	NOTE	2016	2015
Anskaffede midler			
Medlemsinntekter		6 619 601	6 469 211
Tilskudd			
- Grunnstøtte		3 324 247	2 980 640
- Grunnstøtte, internasjonalt ung.arbeid		84 717	72 258
- Andre offentlige tilskudd	2	4 992 383	6 823 795
Innsamlede midler, gaver mv.			
- Innsamlede midler		1 482 514	1 437 462
- Gaver		7 000	131 900
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Deltageravgift		6 378 551	25 276 680
Aktiviteter som skaper inntekt			
- Leieinntekter		664 050	692 065
- Admin.godtgjørelse		1 307 825	1 214 300
Finans- og investeringsinntekter			
Renteinntekter		109 753	83 932
Verdiendring verdipapirer	7	1 345 889	465 464
Andre inntekter		103 817	858 149
Sum anskaffede midler		26 420 347	46 505 856
Forbrukte midler			

	NOTE	2016	2015
Kostnader til anskaffelse av midler			
- Kostnader leirsted		459 342	866 126
- Avskrivning leirsted	4, 8	184 683	197 782
Kostnader til organisasjonens formål			
Leder- og programutvikling			
- Drift		1 745 579	1 733 167
- Arrangementer		3 323 568	2 333 905
Internasjonalt arbeid		1 018 097	963 284
Jamboree		0	24 789 516
Kommunikasjon			
- Kommunikasjon, profil, markedsføring		2 974 053	3 005 587
- Medlemsblad		825 202	682 707
Organisasjon		4 550 999	4 849 870
- Europakonferansen		4 477 296	0
Program		1 868 307	1 831 644
Admin.kostnader		3 814 332	3 388 629
Sum forbrukte midler	8	25 241 458	44 642 217
Årets aktivitetsresultat	9	1 178 890	1 863 639
Overføringer			

	NOTE	2016	2015
Avsatt til annen egenkapital	5,9	0	1 471 356
Avsatt til annen egenkapital med selvpålagte restriksjoner	5,9	1 242 384	392 283
Overført fra annen egenkapital	5	63 494	0
Sum overføringer		1 178 890	1 863 639

Balanse 2016

	NOTER	2016	2015
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4	2 587 001	2 353 200
Skip og flytende installasjoner	4	395 501	466 001
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	2 322 899	2 497 499
Sum varige driftsmidler		5 305 401	5 316 700
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	11	271 156	271 156
Bundne fondsmidler	6	1 670 241	1 392 556
Obligasjoner	7	22 305 683	20 923 704
Andre langsiktige fordringer	11	1 800 000	1 300 000
Sum finansielle anleggsmidler		26 047 080	23 887 416
Sum anleggsmidler		31 352 481	29 204 117
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		537 674	2 022 778
Andre kortsiktige fordringer		2 667 853	1 594 141
Sum fordringer		3 205 526	3 616 919

	NOTER	2016	2015
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	5 774 364	11 311 139
Sum omløpsmidler		8 979 891	14 928 058
Sum eiendeler		40 332 372	44 132 175
Egenkapital og gjeld			
Opptjent egenkapital			
Egenkapital	5,9	11 660 039	11 723 533
Egenkapital med eksternt pålagte restriksjoner	5	1 528 762	1 252 328
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner	5	22 701 452	21 475 035
Sum opptjent egenkapital		35 890 253	34 450 896
Sum egenkapital		35 890 253	34 450 896
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 280 250	2 055 758
Skyldig offentlige avgifter		833 678	593 686
Annen kortsiktig gjeld		2 328 190	7 031 835

	NOTER	2016	2015
Sum kortsiktig gjeld		4 442 119	9 681 279
Sum gjeld		4 442 119	9 681 279
Sum egenkapital og gjeld		40 332 372	44 132 175

Note 1 2016 Regnskapsprinsipper

Årets regnskap er avgitt i henhold til regnskapslovens regler og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Prinsipp for inntektsføring

Salgsinntekter, tilskudd og deltakerkontingenter bokføres når de er opptjent, dvs. når betingelsene for å motta inntektene er oppfylt og det er rimelig sikkert at inntektene vil bli mottatt. For inntektsføring i hht. opptjeningsprinsippet i ideelle organisasjoner er følgende kriterier oppfylt: 1) Organisasjonen har juridisk rett til inntekten, 2) det må være rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og 3) inntekten må kunne måles med tilstrekkelig pålitelighet. Medlemskontingent inntektsføres etter kontantprinsippet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn balanseført verdi. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer

tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Investeringer i verdipapirer

Investering i verdipapirer er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Fordeling av kostnader

Kostnader er i størst mulig grad direkte henført til den aktiviteten de hører til. Kostnader tilhørende mer enn én aktivitet er så godt som mulig fordelt på en rimelig pålitelig og konsistent måte på de ulike aktivitetene.

Ved fordeling av kostnader er følgende fordelingsnøkler lagt til grunn:

<u>Kostnader</u>	<u>Fordelingsnøkkel</u>
Lønn	På aktivitetsområde
Andre kostnader	Konkret vurdering

Felleskostnader fordeles ikke per aktivitet, men føres under administrasjon.

Note 2 2016 Tilskudd

Forbundet har mottatt følgende tilskudd	2016	2015
Frifond - videreformidlet *		
Frifond - Admin.godtgjørelse	166 131	168 701
Støtte fra Norad/UD - videreformidlet	540 000	562 500
Støtte fra Justisdepartementet - RBS	620 927	0
Støtte fra Miljødirektoratet	1 145 000	1 180 000
Støtte fra Kulturdepartementet	500 000	
Støtte fra Gjensidigestiftelsen		500 000
Støtte fra Sparebankstiftelsen DnB		950 000
Momskompensasjon	1 718 551	799 086
Andre tilskudd, Studieforbundet/LNU/Gjensidige etc.	301 774	2 663 508
Sum mottatte tilskudd	4 992 383	6 823 795
* Frifond - videreformidlet til lokallag (ikke en del av inntekten)	3 182 776	3 205 333

Note 3 2016 Ansatte, godtgjørelse

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret er 11,5. Av disse er to årsverk knyttet til prosjekt (Friluftskolen/EGSC 16/Nord 2017).

Ytelser til ledende personer (generalsekretær)	2016	2015
Lønninger	675 767	665 328
Pensjon	46 689	39 840
Andre ytelser	8 652	23 279
Sum	731 108	728 447

Lønnskompensasjon til speidersjef er kr 98 600 i 2016, inkludert sosiale kostnader og arbeidsgiveravgift. Ingen ledende personer har lån eller har fått sikkerhetsstillelse fra organisasjonen.

Pensjon

Organisasjonen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Organisasjonen har en innskuddsavtale.

Revisjonshonorar	2016	2015
Beløpene er eksklusive mva.		
Pålagt revisjon og særattestasjoner	156 900	163 250
Utarbeidelse av årsregnskap	27 000	19 000
Annen bistand		
Sum	183 900	182 250

Note 4 2016 Driftsmidler, inventar

	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Skip og flytende installasjoner	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	2 492 157	1 415 707	8 434 375	12 342 239
Tilgang	347 983		377 177	725 160
Avgang				0
Anskaffelseskost 31.12.	2 840 140	1 415 707	8 811 552	13 067 399
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	138 957	949 706	5 936 876	7 025 539
Avskrivning avgang driftsmiddel				0
Årets avskrivninger	114 183	70 500	551 777	736 460
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	253 140	1 020 206	6 488 653	7 761 999
Bokført verdi	2 587 001	395 501	2 322 899	5 305 401
Avskrivningssats	1/2/20 %	5 %	10/'20/25 %	

Eiendommene står oppført med en samlet bokført verdi på kr 2 587 001. Organisasjonen har tidligere avholdt takster/verdivurderinger på alle eiendommer, med unntak av Dronningen leirsted og Solstølen.

Sted	Takst / Verdivurdering	Takst avholdt
Tredalen (Rødstua)	2 000 000	10/21/2008
Tredalen (Hovedhus m/Cabin)	6 000 000	10/21/2008
Stornes	1 950 000	10/14/2008
Renså	550 000	10/29/2008
Leikvinjar	3 200 000	10/23/2008
Sum	13 700 000	

Note 5 2016 Egenkapital

	Annen egenkapital	EK med selvpålagte restriksjoner	EK med eksterne pålagte restriksjoner	Sum
Egenkapital per 1.1.2016	11 723 533	21 475 035	1 252 328	34 450 896
Årets resultat	- 63 494	1 242 384		1 178 890
Årets bevegelse i EK med selvpålagte restriksjoner		-15 967		-15 967
Årets bevegelse i EK med eksterne pålagte restriksjoner			276 434	276 434
Egenkapital per 31.12.2016	11 660 039	22 701 452	1 528 762	35 890 253

Note 6 2016 Bundne midler

Bundne fondsmidler	2016	2015
Storebrandfondet	1 123 975	849 617
Fr. Walters legat	169 948	169 948
H. Møller-Gasmanns Minnefond	234 839	232 763
Lederfondet	141 479	140 228
Sum bundne fondsmidler	1 670 241	1 392 556
<i>Bundne bankinnskudd:</i>		
<i>Skattetrekkkonto</i>	<i>357 419</i>	<i>285 214</i>
<i>Tilskudd Norad</i>	<i>109 578</i>	<i>155 257</i>

Note 7 2016 Investeringer

	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Alfred Berg KOMBI	10 000 000	16 350 622	16 350 622
Danske Invest Norsk Likviditet Institusjon	5 000 000	4 843 221	4 843 221
Aksjer Storebrand	0	46 114	46 114
Aksjer Knif Forsikring AS	5 199	7 351	7 351
Alfred Berg Obligasjon		1 512 392	1 512 392
Sum obligasjoner	15 005 199	22 759 700	22 759 700

Bokført verdi på Alfred Berg Obligasjon må sees i sammenheng med bokført verdi på Fr. Walters legat, H. Møller-Gasmanns Minnefond og Lederfondet (se note 6), da disse bundne fondsmidlene er en del av investeringen i Alfred Berg Obligasjon.

Note 8 2016 Kostnader etter art

	2016	2015
Varekjøp	12 028	0
Lønnskostnad (inkl prosjektført lønn)	10 729 388	9 121 340
Avskrivning eiendommer	184 683	167 792
Avskrivning driftsmidler, maskiner o.l.	551 777	515 856
Andre driftskostnader	17 432 375	40 077 031
Sum kostnader etter art	28 910 251	49 882 018

Note 9 2016 Årets aktivitetsresultat

Av årets aktivitetsresultat på kr 1 178 890 gjelder kr 1 242 384 økning i Sikringsfondet.

Sikringsfondet ble opprettet i 2006 av speiderstyret med midler fra forbundets salg av aksjer i Øvre Vollgate 9 AS i Oslo. Fondets grunnkapital ved opprettelsen var på 10 millioner kroner. Fondets kapital kan plasseres i aksjer og verdipapirer med lav til moderat risiko og kort bindingstid. Kapital skal ikke plasseres i aksjer eller verdipapirer i virksomheter som medvirker til uetiske handlinger eller unnlater som for eksempel krenkelse av grunnleggende humanitære prinsipper, krenkelse av menneskerettighetene, korrupsjon eller alvorlige miljøødeleggelser. Bruk av sikringsfondet avgjøres av Speiderstyret.

Note 10 2016 Innsamlede midler

Posten viser hva som ble innsamlet til Speideraksjonen 2016. Beløpet, med fratrukk av faktiske kostnader (aktivitetsmaterieil), er overført til Flyktningshjelpen (80 %) og resterende (20 %) til Norges speiderforbunds bistandsprosjekter.

Note 11 2016 Investeringer i Speider-sport AS

Norges speiderforbund eier 100 % av aksjene i Speider-sport AS, som gir Norges speiderforbund flertall av stemmene i selskapet. Speider-sport AS har forretningskontor i Fredrikstad. Årsresultatet for perioden 01.01–31.12.2016 var på kr 449 389. Balanseført egenkapital var per 31.12.2016 kr 3 717 901.

	2016	2015
Lån til Speider-Sport*	1 800 000	1 300 000

*) Lånet renteberegnes med 4 % per år. Rentesatsen reguleres årlig. Lånet er avdragsfritt og løper i 5 år. Forfall er 31. desember 2018.

Revisors beretning for 2016

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

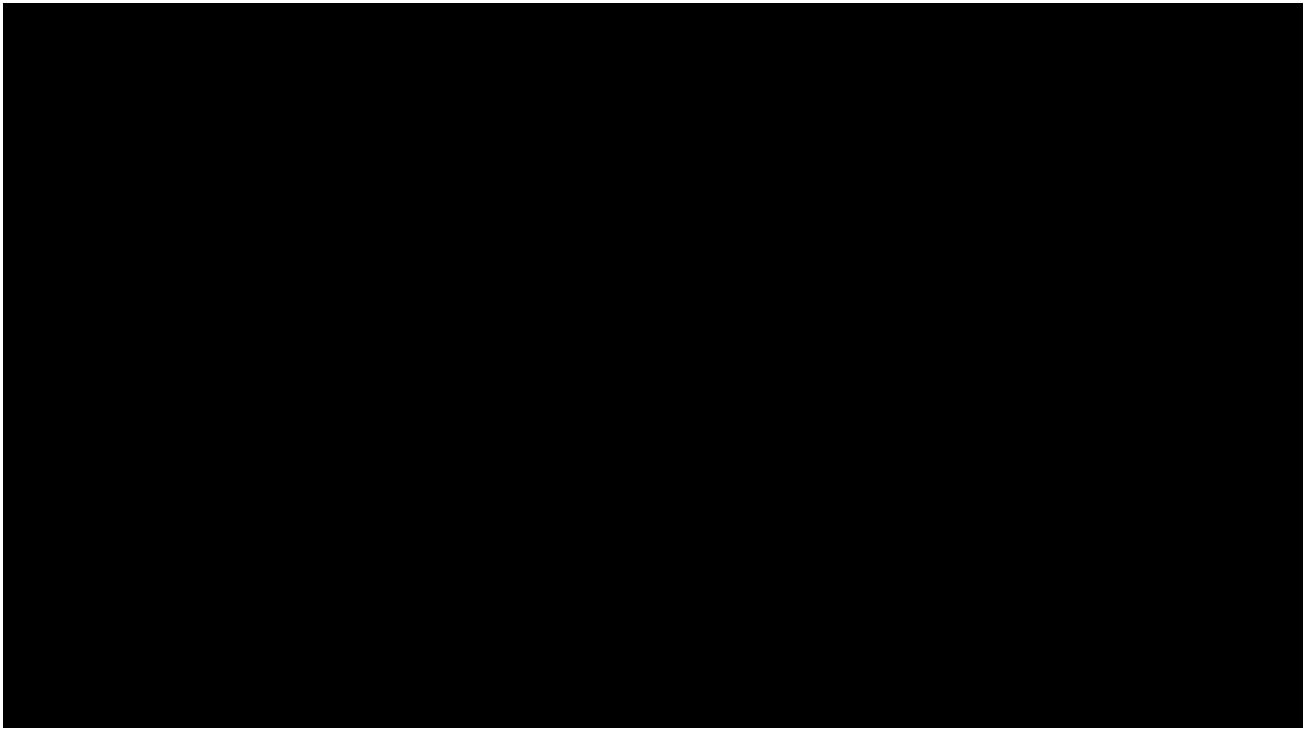
Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Norges Speiderforbund

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges Speiderforbunds årsregnskan som består av balanse per 31. desember

Driftsregnskap 2017

INNTEKTER	REGNSKAP 2017	BUDSJETT 2017
Inntekter, pliktige	1 738	300
Medlemskontingenter	6 836	6 400
Medlemsinntekter	1 397	
Grunnstøtte, drift	3 677	3 300
Off.tilskudd/refusjoner	4 822	1 760
Leieinntekter	448	135
Andre driftsinntekter	1 610	350
Sum inntekter	20 528	12 245
Utgifter		
Lønnskostnader	6 547	5 890
Avskrivninger		
Kostnader lokaler	1 195	1 210
Annen driftskostnad	4 646	3 184
Reise- og oppholdskostnader	2 384	385
Forsikringer	586	560
Markedføring/Medlemskap/Gaver	2 594	1 060
Finansinntekt og -kostnader	-18	
Sum utgifter	17 934	12 289
Sum resultat	2 594	-44

INNTEKTER	REGNSKAP 2017	BUDSJETT 2017
Spesielle tiltak/investeringer		
Avskrivninger	800	580
Avskrivninger eiendommer	222	
Strategiske tiltak		1 700
Gevinst v/salg av Stornes	1 471	
Resultat Nord 2017	134	
Økning verdipapirer	1 270	
Sum resultat inkl. spes. tiltak /investeringer	4 447	-2 324

Kommentarer til regnskapet for 2017

Aktivitetsregnskapet for 2017 viser et resultat på kr 4 447 428. I resultatet ligger gevinst ved salg av leirstedet Stornes med kr 1 470 698, overskudd fra landsleiren Nord 2017 med kr 133 988 og en verdiøkning på verdipapirer med kr 1 270 754.

Driftsresultatet er på kr 2 593 995 etter avskrivninger, som er på kr 1 022 007. (Overskudd fra Nord 2017, salg av Stornes og økning på verdipapirer er ikke med i beløpet.) Det var for 2017 budsjettert med et negativt resultat på kr 44 000.

Det ble i 2017 innbetalt kr 6 835 855 i medlemskontingenter, kr 435 855 over budsjett. Det var flere betalende medlemmer i 2017 enn det ble budsjettert med, blant annet på grunn av landsleiren.

I 2017 fikk vi tildelt kr 4 582 000 i Nasjonal og internasjonal grunnstøtte, kr 782 000 høyere enn budsjettert. Dette skyldes større uttelling pga. arrangementer, særlig jamboreedeltakelsen i 2015. Vi fikk kr 1 141 000 i momskompensasjon, kr 141 000 høyere enn budsjettert.

Lokale speidergrupper og kretser fikk tildelt totalt kr 2 669 569 i momskompensasjon, fordelt med kr 2 093 297 til gruppene og kr 576 272 til kretsene.

Speider-sport AS betalte kr 1 738 000 i royalty i 2017, mot budsjettert kr 300 000.

Inntektspostene «Medlemsinntekter» og «Offentlige tilskudd/refusjoner» er deltakeravgifter og tilskudd som ikke var lagt inn i budsjettet, blant annet Friluftsskolen med kr 800 000, Speidernes beredskapstelefon (09123) med kr 240 000 og Norad-midler til Liberiaprojektet med kr 560 000.

Posten inneholder også tilskudd til arrangementer som Løft, NM i speiding, diverse friluftskurs og roverarrangementer fra Norsk Friluftsliv (videreformidlet fra Kunnskapsdepartementet og Miljødirektoratet) og Studieforbundet natur og miljø. I 2017 fikk vi i tillegg tilsagn på kr 268 000 fra «LNU Aktivitetsstøtta – Herreløvs arv» som forvaltes av LNU på vegne av Kunnskapsdepartementet.

Utgiftene til de samme arrangementene finnes hovedsakelig under utgiftspostene «Lønnskostnad», «Annen driftskostnad», «Reise/opphold» og «Markedsføring/Medlemskap». De største enkeltaktivitetene i 2017, med unntak av Nord 2017, var NM i speiding, Friluftsløft og friluftsskolene. Arrangementene er ikke med i budsjettet siden de skal være selvberende, så postene arrangementene føres på avviker fra budsjettet både på inntekts- og utgiftssiden.

Innsamlede midler til Speideraksjonen 2017 var på kr 1 144 000 og ligger i posten «Andre driftsinntekter». Motposten (overføring til Flyktninghjelpen) er ført under «Markedsføring/Medlemskap/Gaver».

Lokalleie (inkl. felleskostnader) for forbundskontoret i St. Olavsgate 25 var i 2017 på kr 1 195 000, noe under budsjett. Fremleie av kontorer til Oslospeiderne, St. Georgs Gildene og Interhost AS ga inntekter på kr 140 000 i 2017. I tillegg kommer leieinntekter på eiendommene på kr 308 000.

Lønnskostnaden (inkludert arbeidsgiveravgift, feriepengar, pensjon etc.) er på kr 6 231 938. I tillegg kommer lønnskostnader til Friluftsskolen på kr 315 398. Lønnskostnadene til Nord 2017 er ført på prosjektet, og er ikke med i totalbeløpet. Det var budsjettert med kr 5 800 000. Avviket skyldes endringer i ansattressursene som ikke var budsjettert.

Avskrivninger totalt unntatt for eiendommer, er på kr 800 000. Dette fordeler seg på Speidervenn kr 20 000, ny speiding.no kr 101 000, Sharepoint (inkludert restavskrivning) kr 141 000, kontormaskiner etc. kr 56 000, medlemssystemet kr 455 000, nettsideløsning for grupper/kretser

kr 27 000. Dette er kr 220 000 over budsjett. Avviket skyldes restavskrivning på Sharepoint (kr 95 000) samt ny speiding.no (kr 101 000) og Speidervenn (kr 20 000), som ikke var med i budsjettet.

Avskrivning for eiendommene var i 2017 på totalt kr 222 000 og fordeler seg med kr 102 000 på Tredalen, kr 13 200 på Solstølen, kr 6500 på Renså, kr 70 500 på Havbraatt og kr 30 000 på bookingsystemet.

Det ble budsjettert med strategiske midler på kr 1 700 000 til bruk på nasjonalt og lokalt nivå, herunder til en ny nasjonal stilling. Speiderstyret har disponert kr 200 000 til lansering av Speidervenn.no (kr 125 000) og Barnas Camp Villmark (kr 75 000). Det er ikke disponert ytterligere av de strategiske midlene for 2017. Det er sammensatte årsaker til dette, blant annet at nåværende generalsekretær først startet i april 2017 og stort fokus på landsleir.

Aktivitetsregnskap 2017

	NOTE	2017	2016
Anskaffede midler			
Medlemsinntekter		6 835 855	6 619 601
Tilskudd			
- Grunnstøtte		3 677 206	3 324 247
- Grunnstøtte, internasjonalt ung.arbeid		905 000	84 717
- Andre offentlige tilskudd	2	6 561 205	4 992 383
Innsamlede midler, gaver mv.			
- Innsamlede midler		1 081 860	1 482 514
- Gaver		10 688	7 000
Opptjente inntekter fra operasjonelle aktiviteter			
Aktiviteter som oppfyller organisasjonens formål			
- Deltageravgift		1 539 844	6 378 551
- Deltageravgift landsleir		22 192 613	0
Aktiviteter som skaper inntekt			
- Leieinntekter		374 941	664 050
- Salgsinntekter m.m fra Landsleir	11	3 809 750	0
- Admin.godtgjørelse		1 435 489	1 307 825
Finans- og investeringsinntekter			
Renteinntekter		113 951	109 753
Verdiendring verdipapirer	7	1 270 754	1 345 889
Andre inntekter	4	2 413 234	103 817

	NOTE	2017	2016
Sum anskaffede midler		52 222 390	26 420 347
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
- Kostnader leirsted		729 309	459 342
- Avskrivning leirsted	4, 8	191 835	184 683
Kostnader til organisasjonens formål			
Leder- og programutvikling			
- Drift		1 966 312	1 745 579
- Arrangementer		1 355 003	3 323 568
- Internasjonalt arbeid		1 153 674	1 018 097
- Annet		1 153 732	0
Landsleir			
- Leirkomite/Admin.		5 754 020	0
- Kommunikasjon		736 173	0
- Drift		11 032 248	0
- Forsyning		7 881 367	0
- Program		1 136 687	0
- Roverleir		337 557	0
- Beredskap		270 535	0
- Haik		376 143	0
- Kultur		1 092 715	0
Kommunikasjon			

	NOTE	2017	2016
- Kommunikasjon, profil, markedsføring		3 021 038	2 974 053
- Medlemsblad		695 668	825 202
Organisasjon		2 830 193	4 550 999
- Europakonferansen		0	4 477 296
Program		1 847 805	1 868 307
Administrasjonskostnader		4 213 017	3 814 332
Sum forbrukte midler	8	47 775 031	25 241 458
Årets aktivitetsresultat	9	4 447 359	1 178 890
Årsresultat		4 447 359	1 178 890
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	5,9	3 244 828	0
Avsatt til annen egenkapital med selvpålagte restriksjoner	5,9	1 202 531	1 242 384
Overført fra annen egenkapital	5	0	63 494
Sum overføringer		4 447 359	1 178 890

Balanse 2017

EIENDELER	NOTE	2017	2016
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4	2 626 300	2 587 001
Skip og flytende installasjoner	4	325 001	395 501
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	3 113 500	2 322 899
Sum varige driftsmidler		6 064 801	5 305 401
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	12	271 156	271 156
Bundne fondsmidler	6	2 163 642	1 670 241
Investeringer	7	23 615 817	22 305 683
Andre langsiktige fordringer	12	0	1 800 000
Sum finansielle anleggsmidler		26 050 615	26 047 080
Sum anleggsmidler		32 115 416	31 352 481
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		23 703 608	537 674
Andre kortsiktige fordringer		1 688 159	2 667 853
Sum fordringer		25 391 767	3 205 526
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	15 262 850	5 774 364
Sum omløpsmidler		40 654 618	8 979 891

EIENDELER	NOTE	2017	2016
Sum eiendeler		72 770 033	40 332 372
Egenkapital og gjeld			
Opptjent egenkapital			
Egenkapital	5, 9	17 704 866	11 660 039
Egenkapital med eksternt pålagte restriksjoner	5	2 020 824	1 528 762
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner	5	21 106 871	22 701 452
Sum opptjent egenkapital		40 832 561	35 890 253
Sum egenkapital		40 832 561	35 890 253
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		2 131 054	1 280 250
Skyldig offentlige avgifter		639 331	833 678
Annen kortsiktig gjeld		29 167 087	2 328 190
Sum kortsiktig gjeld		31 937 472	4 442 119
Sum gjeld		31 937 472	4 442 119
Sum egenkapital og gjeld		72 770 033	40 332 372

Note 1 2017 Regnskapsprinsipper

Årets regnskap er avgitt i henhold til regnskapslovens regler og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Prinsipp for inntektsføring

Salgsinntekter, tilskudd og deltakerkontingenter bokføres når de er opptjent, dvs. når betingelsene for å motta inntektene er oppfylt og det er rimelig sikkert at inntektene vil bli mottatt. For inntektsføring i hht.

opptjeningsprinsippet i ideelle organisasjoner er følgende kriterier oppfylt: 1) Organisasjonen har juridisk rett til inntekten, 2) det må være rimelig sikkert at inntekten vil bli mottatt og 3) inntekten må kunne måles med tilstrekkelig pålitelighet. Medlemskontingent inntektsføres etter kontantprinsippet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom dette er lavere enn balanseført verdi. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmiddelets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmiddelets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Investeringer i verdipapirer

Investering i verdipapirer er vurdert til virkelig verdi på balansedagen.

Fordeling av kostnader

Kostnader er i størst mulig grad direkte henført til den aktiviteten de hører til. Kostnader tilhørende mer enn én aktivitet er så godt som mulig fordelt på en rimelig pålitelig og konsistent måte på de ulike aktivitetene.

Ved fordeling av kostnader er følgende fordelingsnøkler lagt til grunn:

<u>Kostnader</u>	<u>Fordelingsnøkkel</u>
Lønn	På aktivitetsområde
Andre kostnader	Konkret vurdering

Felleskostnader fordeles ikke per aktivitet, men føres under administrasjon.

Note 2 2017 Tilskudd

Forbundet har mottatt følgende tilskudd	2017	2016
Frifond - videreformidlet *		
Frifond - Adm.godtgjørelse	174 263	166 131
Støtte fra Norad/UD - videreformidlet	560 625	540 000
Støtte fra Justisdepartementet - RBS	240 000	620 927
Støtte fra Miljødirektoratet	841 000	1 145 000
Støtte fra Kulturdepartementet	881 000	500 000
Statens vegvesen	150 000	
Norland Fylkeskommune	500 000	
Bodø kommune	640 000	
Hedmark Fylkeskommune	60 000	
LNU	563 000	
Momskompensasjon	1 141 859	1 718 551
Andre tilskudd, Studieforbundet/Bonys/Sjøfartsdirektoratet etc.	809 458	301 774
Sum mottatte tilskudd	6 561 205	4 992 383
* Frifond - videreformidlet til lokallag (ikke en del av inntekten)	3 485 265	3 182 776

Note 3 2017 Ansatte, godtgjørelse

Antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret er 12. Av disse er 2 årsverk knyttet til prosjekt (Nord 2017/Patroljen i Samfunnet).

Ytelser til ledende personer (generalsekretær)	2017	2016
Lønninger	742 564	675 767
Pensjon	53 878	46 689
Andre ytelser	12 660	8 652
Sum	809 102	731 108

Lønnskompensasjon til speidersjef inkludert sosiale kostnader og arbeidsgiveravgift er kr 98 751 i 2017.

Ingen ledende personer har lån eller fått sikkerhetsstillelse fra organisasjonen.

Pensjon

Organisasjonen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Organisasjonens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Organisasjonen har en innskuddsavtale.

Revisjonshonorar

Beløpene er eksklusive mva.

	2017	2016
Pålagt revisjon og særattestasjoner	166 050	156 900
Utarbeidelse av årsregnskap	16 000	27 000
Annen bistand		
Sum	182 050	183 900

Note 4 2017 Driftsmidler, inventar

	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Skip og flytende installasjoner	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	2 840 140	1 415 707	8 811 552	12 342 239
Tilgang	161 634		1 620 774	1 782 408
Avgang	1 000			1 000
Anskaffelseskost 31.12.	3 000 774	1 415 707	10 432 326	14 848 807
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	253 140	1 020 206	6 488 653	7 025 539
Avskrivning avgang driftsmiddel	0	0	0	0
Årets avskrivninger	121 335	70 500	830 173	1 022 008
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	374 475	1 090 706	7 318 826	8 784 007
Bokført verdi	2 626 301	325 001	3 113 500	6 064 801
Avskrivningssats	1/2/20%	5%	10/20/25%	

Eiendommene står oppført med en samlet bokført verdi på kr 2 840 140. Organisasjonen har tidligere avholdt takster/verdivurderinger på alle eiendommer, med unntak av Dronningen leirsted og Solstølen.

Sted:	Takst / Verdivurdering:	Takst avholdt:
Tredalen (Rødstua)	2 000 000	10/21/2008
Tredalen (Hovedhus m/Cabin)	6 000 000	10/21/2008
Renså	550 000	10/29/2008
Leikvinjar	3 200 000	10/23/2008
Sum	11 750 000	

Stornes ble solgt 27/3-17 for kr 1 550 000 i hht. kontrakt. Bokført verdi på eiendom var kr 1 000. Dette gir en gevinst på salg av driftsmiddel på kr 1 549 000.

Note 5 2017 Egenkapital

	Annen egenkapital	EK med selvpålagte restriksjoner	EK med eksterne pålagte restriksjoner	Sum
Egenkapital per 1.1.2017	11 660 039	22 701 452	1 528 762	35 890 253
Årets resultat	3 244 827	1 202 531		4 447 358
Årets bevegelse i EK med selvpålagte restriksjoner		2 887		2 887
Årets bevegelse i EK med eksterne pålagte restriksjoner			492 061	492 061
Egenkapital per 31.12.2017	14 904 866	23 906 870	2 020 823	40 832 562

Note 6 2017 Bundne midler

	2017	2016
<i>Bundne fondsmidler:</i>		
Storebrandfondet	1 613 814	1 123 975
Fr. Walters legat	169 948	169 948
H. Møller-Gasmanns Minnefond	237 062	234 839
Lederfondet	142 818	141 479
Sum bundne fondsmidler	2 163 641	1 670 241
<i>Bundne bankinnskudd:</i>		
Skattetrekkkonto	344 762	357 419
Norad	-	109 578

Note 7 2017 Investeringer

	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Alfred Berg KOMBI	10 000 000	17 553 153	17 553 153
Danske Invest Norsk Likviditet Institusjon	5 000 000	5 095 942	5 095 942
Aksjer Storebrand	0	46 114	46 114
Aksjer Knif Forsikring AS	5 199	7 351	7 351
Alfred Berg Obligasjon		1 555 333	1 555 333
Sum Obligasjoner	15 005 199	24 257 893	24 257 893

Bokført verdi på Alfred Berg Obligasjon må sees i sammenheng med bokført verdi på Fr. Walters legat, H. Møller-Gasmanns Minnefond og Lederfondet (se note 6), da disse bundne fondsmidlene er en del av investeringen i Alfred Berg Obligasjon.

Note 8 2017 Kostnader etter art

	2017	2016
Varekjøp	3 205	12 028
Lønnskostnad (inkl prosjektført lønn)	11 274 178	10 729 388
Avskrivning eiendommer	191 834	184 683
Avskrivning driftsmidler, maskiner o.l.	83 073	551 777
Andre driftskostnader	38 606 335	17 432 375
Sum kostnader etter art	50 158 625	28 910 251

Note 9 2017 Årets aktivitetsresultat

Av årets aktivitetsresultat på kr 4 631 856 gjelder kr 1 202 531 økning i Sikringsfondet.

Sikringsfondet ble opprettet i 2006 av speiderstyret med midler fra forbundets salg av aksjer i Øvre Vollgate 9 AS i Oslo. Fondets grunnkapital ved opprettelsen var på 10 millioner kroner. Fondets kapital kan plasseres i aksjer og verdipapirer med lav til moderat risiko og kort bindingstid. Kapital skal ikke plasseres i aksjer eller verdipapirer i virksomheter som medvirker til uetiske handlinger eller unnlater som for eksempel krenkelse av grunnleggende humanitære prinsipper, krenkelse av menneskerettighetene, korrupsjon eller alvorlige miljøødeleggelser. Bruk av sikringsfondet avgjøres av Speiderstyret.

Note 10 2017 Innsamlede midler

Posten viser hva som ble innsamlet til Speideraksjonen 2017.

Beløpet, med fratrukk av faktiske kostnader (aktivitetsmaterieil), er overført til Flyktninghjelpen (45 %) og resterende (55 %) til Norges speiderforbunds bistandsprosjekter.

Note 11 2017 Landsleiren

Inntekter:	
- Deltakeravgifter	22 192 613
- Salg kiosk	3 809 750
- Tilskudd	2 498 431
- Andre inntekter	250 639
Sum Inntekter	28 751 433
Kostnader:	
- Leirkomite/Admin.	5 754 020
- Kommunikasjon	736 173
- Drift	11 032 248
- Forsyning	7 881 367
- Program	1 136 687
- Rovleir	337 557
- Beredskap	270 535
- Haik	376 143
- Kultur	1 092 715
Sum kostnader	28 617 445
Resultat Landsleir	133 988

Revisors beretning for 2017

Note 12 2017 Investering i Speider-sport AS

Norges speiderforbund eier 100 % av aksjene i Speider-sport AS, som gir Norges speiderforbund flertall av stemmene i selskapet. Speider-sport AS har forretningskontor i Fredrikstad. Årsresultatet for perioden 01.01–31.12.2017 var på kr 785 259. Balanseført egenkapital var per 31.12.2017 kr 4 088 614.

	2017	2016
Lån til Speider-sport*	0	1 800 000

*) Lånet renteberegnes med 4 % per år. Rentesatsen reguleres årlig. Lånet er avdragsfritt og løper i 5 år.

Forfall er 31. desember 2018. Lånet er gjort opp i 2017.

Speiding når flere

For at speiding skal være relevant for alle, trenger vi et minste felles multiplum: Den gleden som oppstår når barn leder barn og får til mye sammen.

Av Jørgen Moland

Denne artikkelen sto på trykk i Speideren nr. 1/2017.

Patruljesystemet er en forutsetning for å lykkes med visjonen "Speiding når flere", påpeker artikkelforfatter Jørgen Moland. Foto: Thomas Markento Andersen.

Vi speidere har samlet oss om tre passe store utfordringer i 10-årsplanen vedtatt på tinget i 2014.

«Speidere vil ut», «Patruljen tar ansvar» og «Speiding når flere». Etter «På egne bein» i 2013 og Friluftslivets år 2015 stilles det ikke spørsmål ved om speiding er friluftsliv eller ikke. Speiding er friluftsliv pluss en hel del mer! Å sikre at all speiding kretser rundt patruljen og patruljesystemet, tar tid. At patruljesystemet fungerer, er en forutsetning for at speiderfriluftslivet skal blomstre, men også for å lykkes med visjonen «Speiding når flere».

For at speiding skal være relevant for alle, trenger vi et minste felles multiplum, og det mener jeg er den gleden som oppstår når barn leder barn og får til mye sammen. Kjernen i denne gleden er, slik jeg ser det, det rommet som oppstår når unge mennesker selv får

bestemme, og selv kjenner på ansvar for andre, naturen og storsamfunnet. At dette rommet gjerne fylles med opplevelsen av vennskap, mestring og nærhet til ekte natur, er nærmest en konsekvens av at vi tillater det, at vi lar det skje uten at vi voksne styrer det hele, uten at vi griper inn med velmente råd og milde formaninger.

Frihet under ansvar

Speiderbevegelsen er i dag nærmest alene om å tilby denne arenaen innenfor organiserte

rammer. Sivilsamfunnets organisasjoner er for lengst innhentet av sikkerhetssamfunnets iboende krav til innstendig voksen tilstedeværelse i all virksomhet som omhandler barn og unge. Speideren er dermed hyperaktuell, ja, kanskje har tilbudet aldri vært viktigere.

Hvorfor slutter det da omtrent like mange som det starter hvert år? Vi snakker om rundt 5000 barn, og spesielt ungdom, som hvert år gir seg med speidingen. Er det fordi vi mange steder ikke tilbyr dette rommet preget av frihet under ansvar? Er vi like voksenstyrte som

alle andre tilbydere? Har risiko for skade eller ubehag blitt noe vi ikke lenger håndterer, men heller unngår, eller fjerner, med det resultat at vesentlig læring og utvikling går tapt?

Eller er det speiderne som er så lite vant med å skulle ta beslutninger selv, at stegene de må ta med troppen og patruljen blir for voldsomt? Er det slik at arbeidet må starte før? Er livet i flokken viktigere enn før? Jeg tror det. Jeg tror speidergrupper mange steder må ta kortere skritt over lengre tid.

Hva er passe utfordrende aktiviteter?

I speideren stiller vi spørsmål og forsøker å se andre. Hva trenger de, hvor vil de? Hva er felles, hva er forskjellig, hvordan legge til rette så det er rom og tid til alle? Vi bruker svarene vi finner til å lage program og aktivitet som gir alle mulighet til å mestre, komme litt videre, kjenne på gleden ved fellesskap og natur. Det enkle er ofte det beste, men også det enkle må planlegges og kunne justeres etter forholdene. *Learning by doing* er noe lederne legger til rette for, ikke noe man gjemmer seg bak i mangel av et godt opplegg! En god plan tar høyde for ulikheter i erfaring og motivasjon, og kan tilpasses etter dagsaktuelle forhold.

Vår rolle

Det viktigste er ikke om vi voksne er fysisk til stede eller ikke, det er hvilken rolle vi tar overfor speiderne. Og, ikke minst, hvilken evne vi har til å tilpasse tilbudet og aktivitetene slik at alle opplever mestring og små

skritt i retning av større selvstendighet knyttet til egne valg. I mer enn hundre år har vi manet til å flytte grenser, utfordre komfortsonen vår og til å vokse med litt for store oppgaver. Men må vi opp på Galdhøpiggen, bundet sammen i tau, med en sertifisert guide og fullt av voksne for at det skal bli givende eller kult å være speider? Nøkkelen er passe utfordringer som du kan klare selv, sammen med andre unge – om du strekker deg litt, fordi du har lyst. Du er ung, men du ser verdien av å gi av deg selv. Det som driver deg mest er fellesskapet og egenverdien ved selve aktiviteten. Det er like gøy som det kjennes fint å delta.

Innafor!

Miksen beskrevet over gir plass til mange ulike typer. Ingen trenger å være like. Styrken i patruljesystemet ligger nettopp i det differensierte, at det er flere ulike roller å fylle, at det er samarbeid på tvers av alder og, gjerne, kjønn. En patrulje har lange, korte, brede og tynne medlemmer – som alle gjør og tenker forskjellig, men sammen, og helst mot omforente mål. Mål som gir passe utfordringer til alle.

Den viktigste jobben for troppslederen er å sikre at alle disse forskjellige patruljemedlemmene ser verdien av å bidra inn i felles skapet. At det å dele av det du har, er ditt bidrag, enten det er drømmer og tanker, eller ting som mat og utstyr. Ikke å vinne, konkurrere ut de andre, eller sitte igjen med det meste selv. Om du som speiderleder når frem til den enkelte med dette budskapet, er det plass til alle, bortsett fra dem som over tid, og med all tydelighet, viser at de ikke ser verdien av å dele. Om det eneste som betyr noe for deg er å sikre kortsiktige egeninteresser, er kanskje ikke speideren noe for deg. Motsatt er det plass til deg i speideren, selv om du i andre sammenhenger opplever at du ikke passer inn fordi du ytre sett er annerledes, eller ikke hopper langt eller høyt nok. Det eneste speideren krever, er at du med tiden stadig blir bedre kjent med deg selv gjennom å bry deg om andre.

Jørgen Moland var prosjektleder for Friluftslivets år 2015 i Norges speiderforbund og deretter prosjektleder for forbundets satsing på Friluftsskolen. Han kombinerer nå livslang erfaring med friluftsliv i og utenfor speideren med en akademisk ballast i det ideelle foretaket Trygg av natur som kobler friluftsliv, utsikt og innsikt i ulike utdanningsprogrammer for barn, unge og voksne som ønsker endring.

Jørgen Moland. Foto: Alexander Vestrum.

Nord 2017: Helt vilt!

Landsleiren Nord 2017 er bare minner – men for noen minner! Her er noen inntrykk fra verdens nordligste speiderlandsleir 1. –8. juli 2017.

Utdrag fra en artikkel som sto på trykk i Speideren nr. 2/2017.

Hyggen speidergruppe hygger seg på leir. Foto: Daniel H. Widnes

Arbeidsleir

Før tusenvis av leirdeltakere strømmet inn på Rønvikjordene med patruljekasser og telt, hadde heltene i arbeidsleiren jobbet hardt i flere uker for å legge alt til rette for leirbygging. Å delta på arbeidsleir betyr lange dager «til sola går ned», men også god stemning og fine opplevelser i et internasjonalt miljø!

Foto: Tomas Liberg Foshaugen

Reisen og leirbygging

Til lands, til vanns og gjennom lufta! Både sykler, seilskuter, rib, tog, busser, biler og beina ble tatt i bruk for å komme seg til Bodø og leirområdet. Snart var store, grønne flater blitt til et myldrende, fargerikt speidersamfunn av telt, portaler, flaggstenger, bord og andre imponerende byggverk!

Armadaen i innseilingen til Nord 2017. Foto: Erlend Hallstensen

Åpningen

Åpningen var en feiring av en helt vill uke på leir. Tre jagerfly fra Forsvaret fløy i formasjon over leirområdet, mens leirmaskoten, som viste seg å være Youtuber Victor *Weird Norwegian*, kom i helikopter. Leirsang-premiere og *Weird Norwegian* sine challenges på scenen er nok noe av det mange speidere husker best!

MinTrio med Helt Vilt. Foto: Arild Johannesen

Haiken

Å dra på overnattingstur med patruljen, er et høydepunkt for mange! De første av i alt ca. 5 000 speidere og rovere som la ut på haik i skog og fjell rundt Bodø fikk utfordrende vær: Tåke, sludd og lave temperaturer gjorde haiken ekstra krevende. Noen ganske få måtte avbryte, men de aller fleste hadde det fint og fullførte!

Aktivitetene

Patruljene kunne prøve seg på mange morsomme og spennende aktiviteter, som hinderløype, brannvern, førstehjelp, tinnstøping, fiske, baking, matlaging, teatersport, elektrisk labyrint, skinnarbeid, sjøaktiviteter, t-skjortedesign, lage pil og bue eller smykker, bygge katapult, vindmølle eller flåte ... Zip-line, Escape room, Nordlandsbadet og Flymuseet var andre populære tilbud!

Leirliv

Høyt og lavt, seint og tidlig – og lyst døgnet rundt! Det var aldri helt stille på Nord 2017. Både speidere og rovere fikk med seg nattaktiviteter i midnattssola. Når det aldri blir mørkt, er det lett å skravle i soveposen hele natta ...

– Leiren var veldig spennende, for det skjedde noe hele tiden. Det har vært mye gøy på den lille scenen, sier Andrea Bjørseth Nilsen (13), Flekkefjord BK sjøspeidergruppe

Vill Vest i Døgnvill

Rundt 1 000 rovere fikk brent av krutt under Vill Vest-dagen, med Paintball, lassokast, øksekast og dusørjakt! Klatring i den kule portalen, og roverkroa, med god stemning og trøkk hver kveld – også egen konsert med Ravi – husker vi godt!

N17 Live

Konsserter og stand-up, politisk debatt om barn og friluftsliv, Kahoot, skeiv-samtale, talk show og naturprogrammer – på torgscenen foregikk det både seint og tidlig og nesten hele dagen! Leirtorget ble dermed leirens levende hjerte, med masse å by på, i tillegg til god mat og drikke, stort utvalg hos Speidersport, fine foredrag i Lederkroa, leirbibliotek, leirkontor og speidermuseum.

Avslutningen

«Det er helt vilt!», sang landsleirbandet MinTrio på avslutningsleirbålet fredag kveld. Også flere speidere, Amanda Delara, Sandra Lyng, Innertier og Atle Pettersen var blant dem som bidro til ellevill stemning fra scenen, godt hjulpet av 9 000 leirdeltakere!

Amanda Delara bidro til å lage god stemning. Foto: CF Salicath

Oppdrag Førerpataluljen: – Veldig bra opplegg!

Foto: Trond Anders Nordby

"Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter. Det er det eneste systemet."

Robert Baden-Powell

Nesten 100 grupper har deltatt i *Oppdrag: Førerpataluljen*, og deltakerne er fornøyde med utbyttet.

Artikkelen sto på trykk i Speideren nr. 2/2017.

Blant de viktigste erfaringene som er gjort gjennom mer enn hundre år med speiding, er at et godt arbeid i førerpataluljen alltid betyr et godt arbeid i patroljene, og dermed en god tropp. Førerpataluljen skal være troppens viktigste patrolje, og en av troppslederens viktige oppgaver er de månedlige førerpataluljemøtene. Men langt fra alle speidergrupper har en førerpatalulje. Det er Norges speiderforbund i ferd med å gjøre noe med.

Oppdrag: Førerpataluljen er en del av forbundets arbeidsplan for 2015–2016, som bygger på visjonen og langtidsplanen vedtatt av Speidertinget. Hovedmålet med *Oppdrag: Førerpataluljen* er at flere tropper bruker patroljesystemet som arbeidsmetode og førerpataluljen som verktøy. Den første puljen førerpataluljer gjennomførte *Oppdrag: Førerpataluljen* fra i fjor høst og fram til sommeren.

Kato Hoelsveen, troppsleder i 1. Jevnaker speidergruppe har deltatt sammen med ledere, patruljeførere og -assistenter fra sin tropp: – Jeg er veldig fornøyd med opplegget. Jeg savnet førerpatruljen da jeg kom inn som leder. Jeg husker førerpatruljen, samholdet og de viktige arbeidsoppgavene fra den tiden jeg var peff. Dette var noe jeg ønsket å gjeninnføre i min gruppe.

Godt verktøy

– For to år siden begynte jeg å jobbe for å komme tilbake dit, forklarer Kato. – Det var ikke lett, jeg sleit med å få speiderne med. *Oppdrag: Førerpatruljen* var det "verktøyet" jeg trengte for å motivere førerpatruljen på en riktig måte. Det har gitt meg en ansvarsbevisst og reflektert førerpatrulje som har begynt å ta sine roller alvorlig. Alle i førerpatruljen har sett viktigheten i *Oppdrag: Førerpatruljen* og ønsker å fortsette med opplegget.

Foto: Trond Anders Nordby

I mai var det førerpatruljesamlinger tre steder i landet, i Trondhjem, i Molde og i Hønefoss. Evaluering var stikkord for samlingene, som ble kalt «Kondorens Flukt».

– Noe av det beste med opplegget var «Kondorens flukt», en helg med refleksjon og erfaringsutveksling med likesinnede, forteller Kato.

Oppdrag: Førerpatruljen er ledet av Anders Nordby fra Hønefoss speidergruppe på bestilling fra Komité speiding.

– Hva er det viktigste med *Oppdrag: Førerpatruljen*?

– Det gir mange gode innspill til førerpatruljearbeidet. Den største utfordringen med å drive en slik patrulje, er at den alltid er i forandring fordi medlemmene skiftes ut relativt ofte. Vi mennesker er forskjellige, derfor er det ikke alle opplegg som fungerer for alle. Kanskje har førerpatruljen din fått en «trøkk» en gang fordi et opplegg dere har brukt plutselig ikke passer lenger. Da har *Oppdrag: Førerpatruljen* tips og ideer til andre måter å nærme seg ulike problemstillinger på, forklarer Anders.

- Det består av tre typer oppdrag: Basisoppdrag, inspirasjonsoppdrag og spotoppdrag. Basisoppdragene er den typen aktiviteter en må gjennomføre for å kunne si at en driver førerpatuljearbeid. Inspirasjonsoppdragene er nettopp til inspirasjon, de er mer omfattende og strekker seg av og til over mer enn ett møte. Spotoppdragene er kortere og kan være en del av et førerpatuljemøte.
- Vi opplever at vi har truffet svært godt med måten å gjennomføre dette på, det vil si å sende ut oppdrag som gjennomføres lokalt.

Kan tilpasses alle

- Vi planlegger å gjøre alle oppdragene lett tilgjengelige for alle, og vi vil fortsette å lage inspirasjons- og spotoppdrag for førerpatuljene, samt et evalueringsoppdrag, som er et basisoppdrag. «Kondorens flukt» er et slikt evalueringsoppdrag.
- På hvilke andre måter er dette et opplegg som kan tilpasses den enkelte førerpatuljen?
- Oppdragene må ikke nødvendigvis løses i en bestemt rekkefølge, men slik det passer best for den enkelte førerpatuljen. Fordi førerpatuljen er i stadig forandring, kan være naturlig å løse ett oppdrag flere ganger, sier Anders.
- Men, som sagt, basisoppdragene må gjennomføres for at en skal kunne si at en driver førerpatuljearbeid.

- Alle vil på patruljetur

Tina Elisabeth Strandrud, leder i Tranby speidergruppe, er en annen fornøyd deltaker: - Veldig bra opplegg! Vi har ikke hatt førerpatulje før, men det har vært et supert opplegg, og vi fortsetter med førerpatulje fremover. Oppdragene var god støtte for oss ledere som har fått en følelse av hvor listen bør ligge, og alle i førerpatuljen har vært klare på at de vil fortsette med dette, og at de ønsker å involveres mer i aktiviteter og patruljearbeid. Alle vil gjerne på patruljetur til høsten!

HVA ER FØRERPATULJEN?

- Førerpatuljen består av troppslederen, troppsassistentene, patruljeførerne og patruljeassistentene. Troppslederen er patruljefører i førerpatuljen.
- Den er en møteplass for beslutninger som angår hele troppen.
- Den kan bruke både møter og turer som arbeidsform.

- Førerpatruljen er arena for planlegging, opplæring, personlig utvikling og samarbeidstrening. Læringen skjer gjennom både målrettede aktiviteter og modellæring, hvor speidere lærer av ledernes eksempel.
- *Oppdrag: Førerpatruljen* er beregnet på eksisterende førerpatruljer og på dem som ønsker å starte opp førerpatruljearbeid i troppen. Det kreves ingen forkunnskaper om slikt arbeid, og det passer for både små og store tropper.
- *Oppdrag: Førerpatruljen* er koordinert sentralt, men gjennomføres lokalt av den enkelte førerpatruljen.
- Deltakerne følger et opplegg med ulike oppdrag og oppgaver de skal gjennomføre i løpet av en bestemt periode. Disse er tilknyttet treningsprogrammet og nasjonale aktiviteter. Speidermetoden brukes som ramme og er et sentralt tema. Førerpatruljen får trening i ledelse, organisasjonsutvikling, samhold og samarbeid.